

InEen ondersteunt huisartsen **Ruim baan voor Samen Beslissen**

Shared decision making oftewel samen beslissen staat volop in de aandacht in de zorg. Om zorgverleners en patiënten te helpen hieraan concreet invulling te geven, is er nu de campagne Samen Beslissen. InEen biedt huisartsen ondersteuning.

Dirkje Snijders en Rob Weijers

TEKST: GERBEN STOLK & FRANK VAN WIJCK **FOTO:** PHAROS

Radio, tv, billboards, online: de op 6 september begonnen campagne Samen Beslissen kan niemand ontgaan zijn. Door samen te beslissen zijn patiënten tevredener over de ontvangen zorg en houden ze zich beter aan de afspraken met de zorgverlener. Toch gaat samen beslissen niet vanzelf. Vandaar de campagne, die zorggebruikers en zorgverleners tips en hulpmiddelen biedt om vaker samen met de patiënt te beslissen over de zorg. In de campagne zijn de twee steeds met elkaar in gesprek. De campagne is gebaseerd op het simpele gegeven dat een goed gesprek begint met ‘Hallo’. Een doelgroepenonderzoek dat aan de campagne voorafging, toont aan hoeveel hierin nog te winnen valt. 46 procent van de zorgverleners zegt dat zij met de patiënt samen de beslissing nemen over de zorg. Maar van de deelnemers aan dit onderzoek ervaart 37 procent dit zo.

Achter keuze

Rob Weijers bevestigt hoe belangrijk samen beslissen is. Toen de inwoner van Groesbeek vorig jaar boven op zijn astma corona kreeg, wilde hij niet worden opgenomen in een ziekenhuis en legde hij aan zijn huisarts Dirkje

Snijders uit wat de reden was. “Ze begreep me en heeft ervoor gezorgd dat ik thuis kon blijven. Ik was zó bang om naar het ziekenhuis te gaan; van de angst zou ik daar het laatste beetje adem zijn kwijtgeraakt dat ik nog had.” Snijders: “Patiënten doen het beter als zij achter een keuze staan. Als iets vóór jou wordt beslist, kan dat wrijving en spanning geven. In het ziekenhuis zou Rob ongelukkig zijn geweest. Dat zou zijn herstel niet hebben bevorderd. Ik kan het niet bewijzen, maar denk dat een ziekenhuisverblijf hem geestelijk zo zou hebben geraakt, dat het zijn afweer en daarmee herstel van de corona negatief zou hebben beïnvloed.”

Begrepen

Weijers (62) vertelt op jonge leeftijd voor een jaar in coma te zijn geraakt rondom een operatie. “Een verschrikkelijke periode. De herinneringen kwamen naar boven toen ik op tv zag dat sommige coronapatiënten kunstmatig in coma werden gebracht. Op een gegeven moment kreeg ik zelf corona. Ik zat op mijn knieën naar adem te happen. Toch dacht ik: liever thuis overlijden dan opgenomen worden in het ziekenhuis.” Snijders: “Een andere patiënt zou ik hebben doorgestuurd naar het ziekenhuis. Dat zou ik met Rob ook hebben gedaan als ik zorg thuis onverantwoord had gevonden, maar ik schatte in dat het mogelijk was, mede omdat hij niet tachtig of negentig jaar is. Ik heb hem dagelijks bezocht, uitleg gegeven over de voor hem nieuwe medicatie en verteld bij welke symptomen hij me meteen moest bellen en hij waarschijnlijk tóch naar het ziekenhuis zou moeten.” Weijers: “Ik vond het fijn dat Dirkje telkens aan met vroeg: *Heb je me begrepen?* Vaak belde ze ook nog om daarnaar te informeren.”

Samen beslissen stimuleert het vertrouwen van de patiënt in de zorgverlener. Snijders: “Had ik Robs angst onvoldoende meegewogen in mijn beoordeling en hem naar het ziekenhuis gestuurd, dan zou hij in de toekomst minder snel naar mijn praktijk zijn gekomen.” Weijers stipt aan dat persoonlijk contact nodig is samen te kunnen beslissen. “Ik behoor tot de 2,5 miljoen laaggeletterden in ons land. Ik ben ook bang voor de digitale wereld, dus zal altijd mijn dokter persoonlijk of telefonisch willen spreken. Het is belangrijk rekening te houden met de grote groep mensen die moeite hebben met lezen en schrijven en niet vaardig zijn met digitale middelen. Dirkje wist al vóór corona hoe ik in elkaar zit. Daarom overlegde ze zo vaak persoonlijk of telefonisch met me.”

‘Ik vond het fijn dat de dokter steeds vroeg of ik het had begrepen’

Actieve rol voor InEen

De campagne Samen Beslissen is een initiatief van het programma Uitkomstgerichte Zorg. Ze heeft een looptijd van anderhalf jaar en wordt ondersteund door partijen in de zorg, waaronder de huisartsenzorg. Ook InEen draagt bij, via twee trajecten. Het eerste is *Ondersteuning van regio-organisaties bij Samen Beslissen*. In dit kader verzamelt en deelt InEen kennis over de manier waarop de regionale organisatie ondersteuning kan bieden bij het implementeren van de ‘3 goede vragen’ uit de eerdere campagne *Help de dokter met een goed gesprek* en bij het

HANDREIKING

Belangrijk voor huisartspraktijken in het kader van Samen Beslissen is de handreiking *Gezamenlijke Besluitvorming*. Deze is in opdracht van Zorginstituut Nederland ontwikkeld door InEen, Zuyd Hogeschool en Universiteit Maastricht, in samenwerking met zorggroep De Ondernemende Huisarts, het Nederlands Huisartsen Genootschap, Huisartsopleiding VUmc, Patiëntenfederatie Nederland, Ieder(in) en MIND Landelijk Platform Psychische Gezondheid. De handreiking is een raamwerk voor gezamenlijke besluitvorming over doelen en afspraken in de huisartspraktijk. Het document is te vinden op ineen.nl. Zoek op 'Handreiking gezamenlijke besluitvorming'.

implementeren van Samen Beslissen. Ook verzamelt InEen kennis over en ervaringen met (digitale) hulpmiddelen ter ondersteuning van Samen Beslissen. Op basis hiervan ontwikkelt het een routekaart die organisaties helpt bij het maken van keuzes over de inzet van deze hulpmiddelen. Het tweede traject is *Transmurale toepassing van keuzehulpen voor Samen Beslissen in de curatieve zorgketen door patiënt, huisarts en medisch specialist*. Uitgangspunt hiervoor is dat de patiënt en zorgverlener de juiste informatie nodig hebben om samen tot een goed besluit te komen. Ziekenhuizen hebben hiervoor goede ervaringen opgedaan met de keuzehulpen van PATIENT+. In dit project wordt onderzocht of die ook goed werken in de huisartspraktijk. Dit wordt onderzocht in drie proefregio's. Het gaat om Delft (Zorgorganisatie Eerste Lijn (ZEL) en het Reinier de Graaf Gasthuis), Gorinchem (de zorggroep Huisarts en Zorg en het Rivas Beatrixziekenhuis) en Uden (Zorggroep Synchroon en het ziekenhuis Bernhoven). InEen ondersteunt deze regio-organisaties met communicatie en juridisch advies. Niet alle keuzehulpen zijn overigens een goede optie voor laaggeletterden, omdat ze vaak te talig en te ingewikkeld zijn. Meer informatie over samen beslissen met laaggeletterden: <https://www.de-eerstelijns.nl/dossiers/de-dossiers-bij-de-eerstelijns-6-2021/>.

<<

POSTER

Veel achtergrondinformatie over de campagne Samen Beslissen is te vinden op begineengoedgesprek.nl/campagne. De site geeft uitleg over het waarom van de campagne. Voor zorgprofessionals biedt de site ook een overzicht van de beschikbare campagnematerialen. Een speciaal ontwikkelde tool stelt hen bovendien in staat zelf gratis een poster of ander communicatiemiddel te maken.